

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

Előterjesztő: Nógrádi Zoltán polgármester

Iktatószám: MH/13624/2023

Ügyintéző/Témafelelős: Makráné Hódi Katalin / Balog László

Tárgy: Tájékoztatás a mórachalmi népesség megtartása érdekében
tett intézkedésekről és gazdaságfejlesztési, gazdasági
potenciál növelési fejlesztések eredményeiről

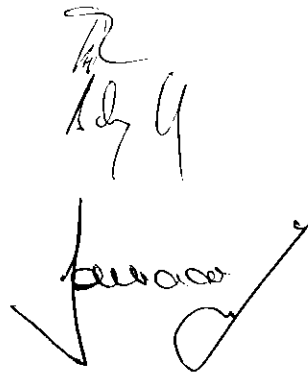
Előterjesztést vitató bizottság: valamennyi Bizottság

Jegyző:

Kabinet:

Pénzügy:

Polgármester:

The block contains three handwritten signatures. The first signature is at the top, followed by a second signature below it. The third signature is larger and more stylized, located at the bottom of the signature column.

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

Tisztelt Képviselő-testület!

A Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 2018. december havi soros ülésén kapott tájékoztatást a mórähalmi népesség megtartása érdekében tett intézkedésekről és gazdaságfejlesztési, gazdasági potenciál növelési fejlesztések eredményeiről.

A tájékoztatás óta eltelt időszokról az alábbiakban részletezett tájékoztatással élünk.

1. Tájékoztatás a mórähalmi népesség megtartása érdekében tett intézkedésekről

A népmozgalmi statisztikát tekintve az országos trendek a melléklet szerinti táblázat adatait végig tekintve követhetők nyomon.

Népesség, népmozgalom (2018–2022.) országos adatsor					
Megnevezés	2018	2019	2020	2021	2022
A népesség száma január 1. napján					
férfi	4 671 602	4 675 821	4 680 790	4 663 794	4 644 875
nő	5 106 769	5 096 935	5 088 736	5 066 978	5 044 135
összesen	9 778 371	9 772 756	9 769 526	9 730 772	9 689 010
Az élveszületések					
száma	89 807	89 193	92 338	93 039	88 491
ezer lakosra	9,2	9,1	9,5	9,6	9,1
A halálozások					
száma	131 045	129 603	141 002	155 621	136 446
ezer lakosra	13,4	13,3	14,5	16,0	14,1
A természetes szaporodás, fogyás (-)					
száma	-41 238	-40 410	-48 664	-62 582	-47 955
ezer lakosra	-4,2	-4,1	-5,0	-6,4	-5,0
Születéskor várható átlagos élettartam					
férfi	72,56	72,86	72,21	70,69	72,55
nő	79,19	79,33	78,74	77,52	79,05

Forrás: KSH

A népességszám országos szintjét végig tekintve megállapítható, hogy a lélekszám folyamatos csökkenő tendenciát mutat.

A természetes szaporodás Magyarország lakosságát tekintve folyamatosan negatív - 2020. évben és 2021. évben a világjárvány idején jelentősen nagymértékű fogyás volt jellemző, de még 2022. évben is lényegesen nagyobb arányú volt a fogyás, mint a világjárványt megelőzően, amikor átlagosan 35-40 ezer fővel fogyott a népesség évről-évre.

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

A születéskor várható átlagos élettartam férfiaknál 72 év körül, nőknél 78-79 év körül szóródik.
A halálozások száma minden évben megelőzi az élveszületések számát.

Mórahalom népességszámát az alábbi kimutatás tartalmazza az elmúlt öt évre visszamenőleg.

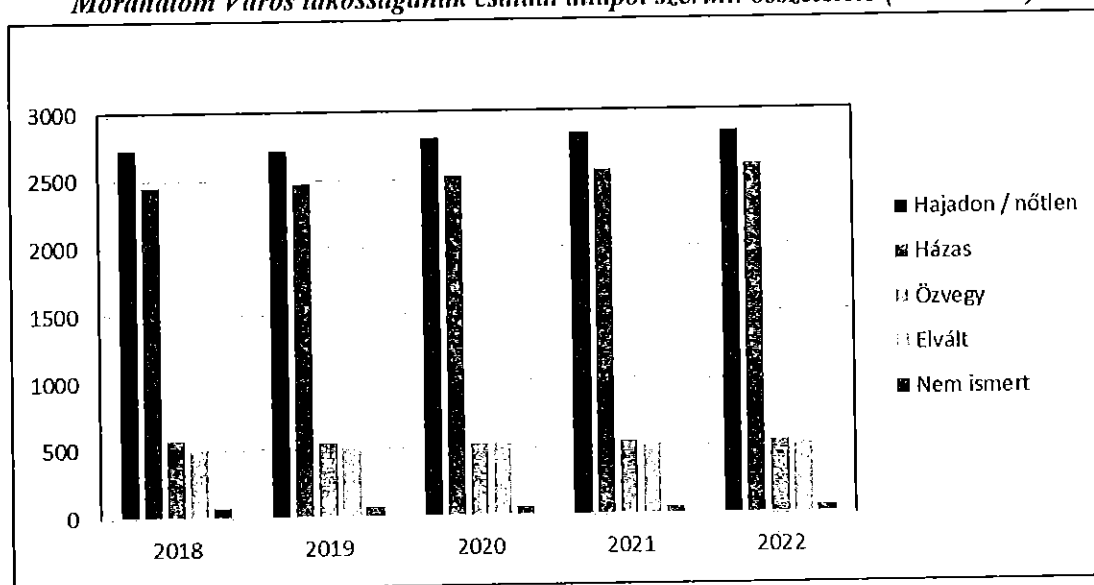
Mórahalom lakosságszámának alakulása 2018-2022.

Mórahalom	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Összlakosságszám	6317	6312	6443	6497	6533
ebből férfi (fő)	3050	3060	3133	3145	3152
ebből nő (fő)	3267	3252	3310	3352	3381

Forrás: saját szerkesztés

A lakónépesség családi állapot szerinti összetételét az alábbi diagramm tartalmazza.

Mórahalom Város lakosságának családi állapot szerinti összetétele (2018-2022.)

Forrás: saját szerkesztés

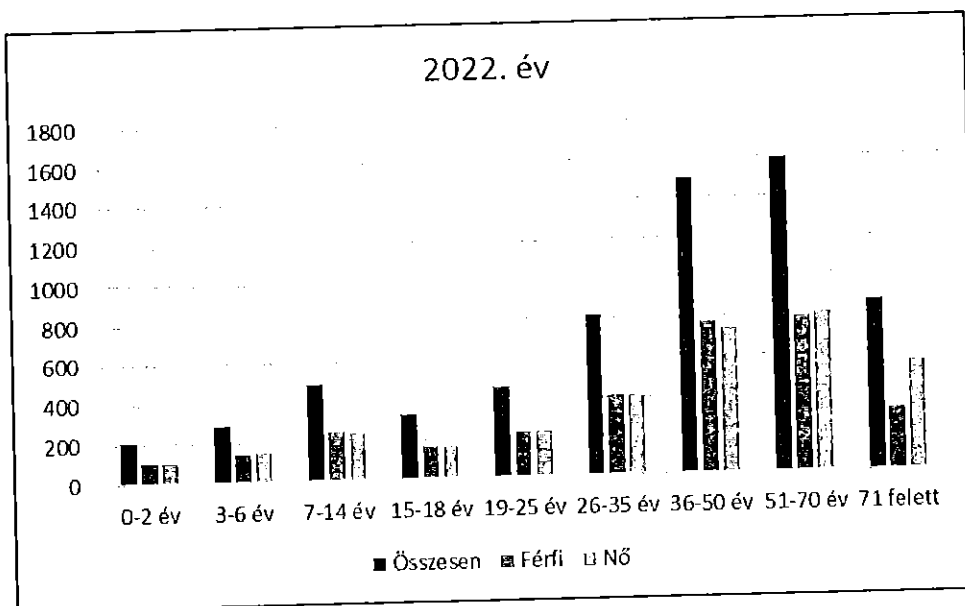
A lakónépesség száma településünkön az elmúlt öt évre vissza tekintve folyamatosan növekszik. Az állandó lakosok száma az elmúlt öt évben több mint 200 fővel emelkedett. Míg országos trendben a lakosságszám csökkenése a jellemző, Mórahalom esetében a népességszám folyamatosan növekvő tendenciát mutat.

A város lakosságának családi állapot szerinti összetételét tekintve a nőtlen/hajadon-ok száma minimális mértékben, de megelőzi a házasságban élőkét, majd trendszerűen jóval kisebb számban vannak az özvegy és elvált családi állapotúak.

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

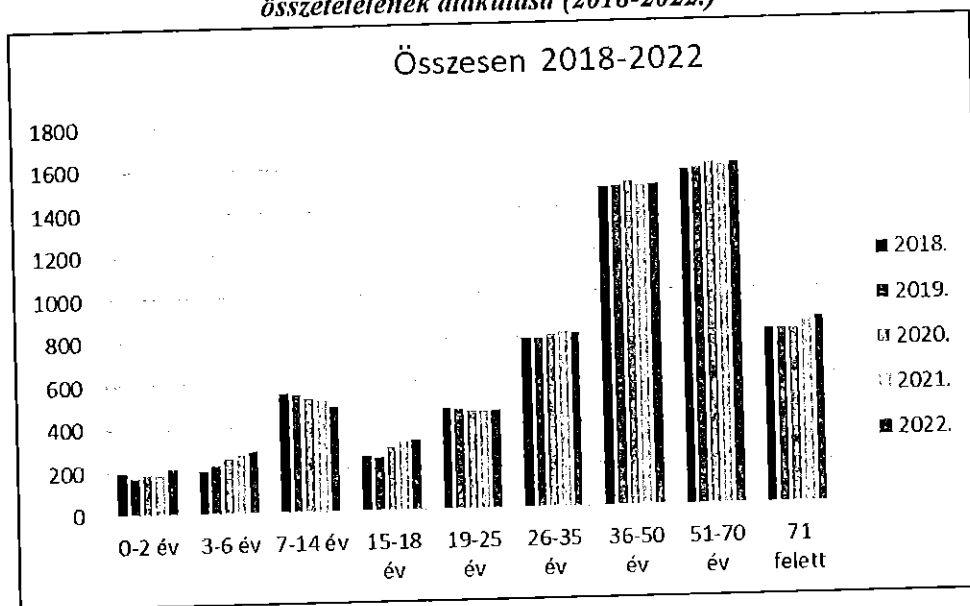
Mórahalom Város lakosságának korcsoport szerinti összetétele, nemenkénti bontásban (2022.)

Forrás: saját szerkesztés

A 2022. évben a lakosságszámon belül a férfi és női nem közti különbség korcsoportos bontásban nagyságrendileg kiegyenlített, a 36-50 év közöttiekénél a férfiak kissé felülreprezentáltak, majd ez a további korosztályokban megfordul, és az 51-70, illetve főleg a 71 feletti korosztályban a női nem felülreprezentáltsága szignifikáns.

Mórahalom Város lakosságának korcsoport szerinti összetételének alakulása (2018-2022.)

Forrás: saját szerkesztés

Mórahalom korcsoport szerinti összetételét, és annak változását mutatja az előző diagram. Majdnem minden korcsoportban megfigyelhető egy minimális emelkedés az elmúlt öt év adatait

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

végigtekintve. A 0-2 év közötti korosztály számának folyamatos emelkedése alapozta meg az elmúlt évek bölcsőde férőhely bővítésére irányuló fejlesztéseit.

A várospolitikai célok alátámasztására kiemelt hangsúlyt kap az olyan jellegű intézkedések – családtámogatások, új beruházások, meglévő intézmények bővítése, fejlesztése - végrehajtása, melyek Mórahalom lakosságának megtartását, illetve a lakosságszám emelkedését hivatottak elősegíteni.

Ezen megfontolásból alkotta meg Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 2016-ban a komplex, „Otthon Mórahalom” elnevezésű csomagot szabályozó rendeletét, mely a helyi CSOK támogatási formáját teremtette meg.

A rendelet bevezetése óta eltelt időszak alatt a **Mórahalmi Otthonteremtési program** igénybevétel mértékéről (CSOK) szóló tájékoztatást a Tisztelt Képviselő-testület a 2022. évi novemberi soros Képviselő-testületi ülésen külön előterjesztés keretei között ismerhette meg, így annak jelen előterjesztés keretei közötti értékelésétől eltekintünk.

Értékesített önkormányzati telkek 2018-2023 év között										
ÉV	Kissori Lakó-park	Bercsényi Lakó-park	Mátyás király krt.	Egyéb városi önk. telkek	Összes eladott ingatlan	Összes 35 év alatti vásárló/k (tulajdonosok)	Mórahalmi lakos/k vásárló/k	35 év alatti mórahalmi lakos vásárló/k	35-50 év közötti vásárló/k (tulajdonosok)	Kivitelezéssel foglalkozó cég vásárló
2018	14	0	2	1	17	4	5	4	7	5
2019	16	2	1	0	19	9	3	2	13	6
2020	32	4	1	2	39	23	6	4	24	7
2021	24	15	9	2	50	24	7	3	34	6
2022	42	6	2	1	51	18	0	0	8	29
2023	5	1	3	0	9	9	5	5	2	3
Összesen	146	24	31	6	185	87	26	18	88	56

Az Önkormányzat a nagy érdeklődésre való tekintettel új építési telkek kialakítását tervezi az alábbiak szerint:

Helyszín	Kialakuló telkek
Zrínyi utca telekvégek	15
Balassi Bálint utca	46
Kinizsi Pál utca folytatása	8
Összesen:	69

Ezen felül a városban 6 db Önkormányzat tulajdonában álló további telkek kerültek kialakításra.

Mórahalom Városi Önkormányzat a helyi **lakhatás** és foglalkoztatás elősegítése érdekében TOP és EFOP projektek keretében újjáépített fel önkormányzati tulajdonú ingatlanokat azzal a céllal, hogy fiatal, 18-35 év közötti Mórahalmi lakos, elszármazott, visszaköltöző, valamint letelepedő fiatal számára biztosítsa a lakhatást.

A TOP projektek célja volt, hogy az akcióterületen – azon belül különösen szegregációval veszélyeztetett területen – élők életkörülményei jelentősen javuljanak.

Specifikus célként fogalmazódott meg az érintett területen: az akcióterületen kívüli beavatkozási helyszínen szociális bérlakások kialakítása; hátrányos helyzetű lakosok foglalkoztathatóságának

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

javítása közösségi kert kialakításával; közbiztonsági funkciójának javítása polgárőrségi mobil konténer létrehozásával; települési térfigyelő kamerarendszer kialakítása; a szegregációval veszélyeztetett lakosság költöztetése az újonnan kialakított szociális bérlakásokba. TOP forrásból 11 szociális bérlakás újult meg a településen.

Az EFOP program célja, hogy olyan feltételek biztosítását tegye lehetővé a vidéki térségekben, hogy a fiatalok számára reális alternatívává váljon a helyben maradás, illetve az oda költözés, ezáltal javítva a vidék népességmegtartó erejét és versenyképességét.

A projekt céljai között szerepel: ingatlanok kialakítása, felszerelése önálló lakhatás céljából; fiatalok életpálya-tervezését segítő helyi szolgáltatások nyújtása, munkaszerzési ismeretek bővítésével; helyi lehetőségeket, értékeket, adottságokat feltáró és ezekre épülő gazdasági együttműködések generáló tevékenységek szervezése; helyi gazdaságba való bekapcsolódást lehetővé tevő ismeretátadás; személyre szabott felkészítés a fejlesztési célterületen megvalósuló, hazai és uniós pályázati programokban való részvételre; valamint a fiatalok helyben maradását támogató, saját jó gyakorlatok folytatása, vagy más településeken alkalmazott jó gyakorlatok adaptálása.

EFOP forrásból valósult meg az Esély otthon projekt, amelynek keretében 11 bérlakás került felújításra.

2021. évben a Szövetkezeti utcáról nyíló AC és DC töltésre 1 – 1 db parkoló és mellettük 1 – 1 db várakozó hely, valamint a Röszei útról nyíló Malom utcában AC és DC töltésre 1 – 1 db parkoló és mellettük 1 – 1 db várakozó helytel *elektromos* gépjárművek töltésére alkalmas *töltőállomások* kerültek beüzemelésre.

Emellett a Malom utcai töltőállomáson kiépítésre került 1 db 20 személyes (megközelítően 8 m hosszúságú) elektromos 20 személyes busz töltésére alkalmas parkoló kiselemes térkő burkolattal, növénytelepítéssel, ülőpaddal.

2019. tavaszán került átadásra a Szegedi út – Tömörkény utca gyalogosátkelőhelyen a Szent Erzsébet Gyógyfürdő megközelítését biztonságosabbá tévő *Okos zebra*.

Mórahalom város területén számos önkormányzati intézményre már vannak *napelemek* telepítve. Jelenleg további közel 20 épületre van folyamatban napelem telepítés. Ez hosszútávon növeli az intézmények energiahatékonyságát, ezáltal biztosítva az intézmények nyitva tartását és biztonságos működését a magas energia árak ellenére is. A közszolgáltatások széles körűek és jó az elérhetőségük.

2021-ben a bölcsőde a meglévő *bölcsődei ellátás férőhelyszámai bővítése* érdekében 88,1 m² alapterületen 2 csoportszobával bővült egy új épületszárnyban. A két bölcsőde épületet száraz kapubejáró köti össze előtetővel. A foglalkoztatókhoz egy 54,95 m² alapterületű fedett terasz is épült. Az új épületszárny akadálymentesített, akadálymentes Wc-vel és közlekedési útvonallal, rámpával megközelíthető bejáratlall épült, mellyel egyidejűleg 5 db parkoló és 1 db akadálymentesített parkoló is kialakításra került.

Az elkészült beruházás hosszútávon hozzájárul Mórahalom népességének megtartásához, illetve növeléséhez, az életminőség javításához, a munkavállalás elősegítéséhez, erősítve Mórahalom szociálpolitikai helyzetét.

A Mórahalmi Móra Ferenc *Általános Iskola* új épületszárnyal bővült az udvar DK-i részében, ahol szaktantermek kerültek kialakításra, valamint a tetőtéri részben csoportszobák és vizesblokkok kerültek kialakításra a minőségi "bontott" oktatás fejlesztése érdekében. Az új épületszárny tetővel

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

ellátott összekötő folyosót kapott a régi épület felé, hogy "szárazon" lehessen közlekedni az épületek között. Az iskola régi épületeiben a terek megújultak új burkolatokkal, festéssel, valamint a vizesblokkok teljeskörű felújítása is megtörtént.

A **Városi Sportcsarnok** külső (homlokzati hőszigetelő rendszer készítés) és belső felújítása (lengőpadló készítés, festés, vizesblokkok teljeskörű felújítása) is megvalósult.

A **Fedeles lovarda** véglezárása polikarbonátos fedéssel 2023. évben készült el, valamint a tűzvédelmi előírásoknak megfelelően plusz fényforrások, menekülésjelzők és vészkijáratjelzők kerültek beszerelésre, ezen túl lamellás szellőzők és lenyitható polikarbonát nyílások kerültek beszerelésre a megfelelő levegőutánpótlás biztosítása érdekében. Elkészültek a Fedeles lovarda előtti járda és térkőburkolat visszaállítási és felújítási munkálatai is.

A Homokháti Emlékházban lévő **Kocsimúzeum digitális fejlesztése** kapcsán wifi hálózat is kiépítésre került.

Mórahalom Városi Önkormányzat 2016. évben kezdeményezte egy, a Szegedi Szakképzési Centrum szervezeti keretein belül működő, új mórachalmi **szakképző intézmény** létrehozását. A 6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 17. szám alatt található, 3122 m² alapterületű telekingatlanon a mórachalmi szakképzés technikai és infrastrukturális háttérének megteremtése, valamint a telken található oktatási épület korszerűsítése, felújítása és bővítése valósult meg. Az iskola a Szegedi Szakképzési Centrum Tóth János Szakképző Iskola és Garabonciás Kollégium nevet kapta.

Az iskola képzési kínálata középfokú oktatás keretein belül: Technikumi képzés (Szoftverfejlesztő és -tesztelő, Sportedző – sportszervező, Oktatási szakasszisztens). Szakközépiskolai (szakképző iskola) képzések: Cukrász, Szakács és Pincér – vendégtéri szakember.

Felnőttek oktatása: Szakács, Cukrász, Pincér-vendégtéri szakember, Sportedző (a sportág megjelölésével) – sportszervező, Rehabilitációs terapeuta (gyógymasszőr és fizioterápiás asszisztens), valamint Szoftverfejlesztő és -tesztelő.

A Német Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara díjazottja az iskola és a Magyar Innovációs Szövetség Magyarország 12 legeredményesebb iskolája közé sorolta 2023-ban.

A 2023-ban átadott **Szilágyi Mihály kollégium** modern kialakítással, korszerű felszereltséggel szolgálja azoknak a szakképzésben résztvevő diákoknak a mindennapi életét, és biztosítja a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzetiségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A 94 férőhelyes **Szent Benedek Szálló** (6782 Mórahalom, Ruzsai út 1. sz.) 2019. 07. 05.-én került átadásra. A beruházás célja elsősorban munkaerő mobilitásának elősegítése a térségben, a munkavállalók tartós elhelyezkedésének támogatása a leendő munkáltatók igényeinek figyelembevételével.

A munkásszállón kettő szinten összesen 20 db apartman jellegű lakrész került kialakításra (szintenként 10 db) 7 db 3+3 fős, 7 db 3+2 fős, illetve 5 db 3 fős és 1 db 2 fős mozgáskorlátozottak által igénybe vehető férőhely megosztással. Az építményben közösségi terem, közös konyha és étkező teszi komfortosabbá a munkavállalók mindennapjait.

A 2020-ban átadott **Móradombi Úszoda** a Magyar Vízilabda Szövetség az általa jóváhagyott TAO támogatásból és Mórahalom Városi Önkormányzat által biztosított önerőből épült. Az impozáns épületben, ami egybeépült a sportcsarnokkal, helyet kapott egy 33-szor 25 méteres úszómedence, ami vízilabda-mérkőzések és rövid pályás úszóversenyek lebonyolítására egyaránt alkalmas. A

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

nagymedence mellett az uszodában van még egy 12-szer 8 méteres tanmedence, egy jakuzzi, egy merülőmedence és egy infra-, illetve egy finn szauna. Van több mobil lelátó is, ami az aktuális rendezvények igényei szerint mozgatható lesz. Az uszoda előzetes igénybejelentéssel, térítés ellenében vehető igénybe. A 6782 Mórahalom, Móradosb krt. 16. szám alatt, a Szent Erzsébet Mórálmi Gyógyfürdő üzemeltetés alatt lévő uszodát a Mórálmi Víziport Klub Felnőtt Férfi és Utánpótlás vízilabda csapatai használják napi rendszerességgel edzések, bajnoki és kupamérkőzések lebonyolítására.

Mórahalom, Szegedi út 32. szám alatti ingatlanon kiskereskedelmi funkciójú kereskedelmi épület kerül megépítésre, mely 2 db, bruttó 400 m² alatti kiskereskedelmi egységet foglal magába. Egyiket a **PEPCO**, a másik üzletet a **ROSSMANN** cég üzemelteti majd.

Az üzletekhez történő parkoló kialakítása a szomszédos COOP áruházról megvásárolt, közterületnek kialakított ingatlanrészen valósul meg.

2023. márciusában lezárult a Szegedi úton működő *vásártér fejlesztése*. Kialakításra kerültek az időjárási viszonyok kivédésére a fedett elárusítóhelyek, valamint kiépült a villamosenergia szükséglet kielégítésére egy 10 kw-os napelemez rendszer.

A **Dekarbonizált Mórahalom** pályázat célja földgáz alapú energiaellátás helyben elérhető, megújuló forrásból történő kiváltása. A Projekt általános célkitűzése, egy olyan innovatív mintaprojekt megvalósítása településünkön, amely a földgáz alapú energiaellátás helyben elérhető, megújuló (geotermális és fotovoltaiikus) forrásból történő kiváltásával egy fogyasztóbarát, az ellátásbiztonságot növelő, környezetvédelmi és pénzügyi szempontból fenntartható ellátási modellként szolgál a hazai, 5-10 ezer lélekszámú települések fejlesztéséhez.

A Szupergyors Internet Program keretében olyan optikai hálózat fejlesztést valósul meg Mórálmi járás területén egy újgenerációs szélessávú (NGA) hálózat kiépítésével, amely az eddigiekben optikai lefedettséggel nem rendelkező lakossági, üzleti és közintézmény igényhelyek számára biztosít internet elérést, valamint a folyamatosan növekvő internethasználat és a szélesebb internet sáv szélesség iránti igény is biztosítható a járás településein. A projekt alapvető célja, hogy a beruházás keretében érintett településeken, az optikai lefedettség minél szélesebb körben elérhető legyen, valamint az ellátatlan területeken lévő háztartások számára is elérhetővé váljon a legalább 30 Mbps sáv szélességű internet szolgáltatás, az erre alkalmas NGA infrastruktúra megteremtésével. Az Újgenerációs szélessávú hálózattal lefedésre kerül 43 db üzleti igényhely; 1406 db lakossági igényhely és 25 db közintézmény közvetlen optikai sötétzállal összekötésre kerül a Mórálmi járási központtal.

A Mórálmi optikai hálózatfejlesztéssel érintett helyszínek (mindösszesen 16.185 m): Zákányszéki út, Millenniumi sétány, István király út, Röskei út, Határőr út, Kissori úti Lakópark, Szent János tó, Bivalyos Látogatóközpont és Gólyamenedékház, Nagyszéksósi szálláshelyek, Domaszéki kerékpárút, Thermálfalu, Ideiglenes Kollégium, Móra Ferenc utca.

2. Tájékoztatás a gazdaságfejlesztési, gazdasági potenciál növelési fejlesztések eredményeiről

A '90-es évek gazdasági kihívásait figyelembe véve Mórahalom Város Képviselő-testülete előremutató lépésre szánta el magát, amikor a megfogalmazódott ipari park alapítási koncepcióra

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

jóváhagyását adta. Megoldást csakis a helyi gazdasági potenciál növelése jelenthetett, melynek akkor egyetlen kiindulópontja – az újonnan meghirdetett – ipari park program volt. Településünk 1997-ben, a megyében elsőként alapított ipari parkot. A címviselő önkormányzat – és vele karöltve az ipari parkot üzemeltető Móraép Nonprofit Közhasznú Kft – azóta is teljes erőfeszítéssel azon dolgozik, hogy az ipari park területét, infrastruktúráját és szolgáltatásait folyamatosan bővítse és fejlessze.

A Homokhát Térségi Agrár-Ipari Parkot 10 hektár – részben barna mezős – területtel hoztuk létre, néhány olyan vállalkozással, melyek a helyszínen lévő telepükön mezőgazdasági termékek feldolgozásával foglalkoztak. A cél az volt, hogy helyi mezőgazdasági termények feldolgozását vállaló befektetőknek hozzunk létre vállalkozásbarát környezetet.

A mórachalmi ipari park extenzív fejlesztései eredményeképpen jelenleg száz hektáron terül el. Jelentős számú, 84 vállalkozás működik itt. A foglalkoztatottak száma 791 fő.

Ipari parkunk jellemzői:

- stabil és tisztázott tulajdonviszonyok, átlátható szabály- és feltételrendszerek,
- kiépített infrastruktúra és közmű-csatlakozási lehetőség,
- jó földrajzi elhelyezkedés, közeli autópálya kapcsolattal,
- talajszennyezettségtől és fegyvermaradványoktól mentes, ám régészeti lelőhelyekben gazdag földterület
- „egyablakos” gyors és rugalmas helyhatósági ügyintézés,
- széleskörű szolgáltatások letelepedés előtt és után az ipari park címviselőjétől és üzemeltetőjétől,
- kedvezményes területbérleti lehetőség induló beruházások részére.

Az ipari park fejlődését szemléltető táblázat adatai az ipari park éves beszámolójából:

		1997	2000	2005	2010	2015	2017	2022
összterület	ha	10,16	15,10	29,12	79,59	100,75	100,75	100,75
hasznosítható terület	ha	9,55	12,15	25,53	70,68	86,50	85,29	83,95
betelepített terület	ha	0	7,98	16,89	62,15	62,60	62,90	71,1

Az ipari park területe a kezdeti 10 hektáros méretről a tízszeresére nőtt. A terület beépítettsége 71%-os.

A mórachalmi ipari parkba az alábbi iparágakat képviselő vállalkozások működnek:

- építőipar,
- élelmiszeripar,
- papír-feldolgozás és papír csomagolóanyag-készítés,
- szállítmányozás,
- logisztika,
- élelmiszer-kereskedelem,
- mezőgazdasági inputanyag kereskedelem,
- biológiai kutatás,
- fémmegmunkálás,
- nyomdaipar.

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

		1997	2000	2005	2010	2015	2017	2022
vállalkozások száma	db	0	12	23	41	86	98	84
foglalkoztatottak száma	fő	0	122	299	399	454	670	791
vállalkozások beruházási értéke	mFt	0	701	2 479	9 146	14 084	16 466	18 280
vállalkozások árbevétele	mFt	0	1 960	9 303	15 337	19 474	20 878	53 619

- termelői integráció

A helyi termelői integráció megvalósítására ad példát a Móraprizma Szövetkezet, mely vállalkozás több helyi termelő gazda összefogásával valósult meg, és ahol a primőr zöldségárut dolgozzák fel konyhakész csomagolt terméké.

A Móraprizma Szövetkezet zöldségfeldolgozó gépein készülnek a mai modern táplálkozás elengedhetetlen részét képező – és ez esetben konyhakészre elkészített – zöldségek és a salátafélék. Az ország egész területére szállítják friss zöldségféléiket és salátakeveréseiket. Kizárólag kiváló minőségű alapanyagok felhasználásával, a legmodernebb, szigorúan ellenőrzött technológia alkalmazásával gyártják termékeiket.

Nemcsak élelmiszer-feldolgozó jellegű vállalkozásokat látunk szívesen ipari parkunkban, hanem a gazdasági élet minden területéről érkező vállalkozás megtalálhatja számítását a mórahalmi ipari parkban. Az IKG Kft legmagasabb színvonalon kiépített, modern üzemében fémszerkezetek gyártását, tűzi horganyozást, acélszerkezetek összeszerelését végzi; munkagépek kiegészítő fémszerkezeteit, illetve rozsdamentes utcabútorokat, kerékpártárolókat készít.

- kis- és középvállalkozások

A 2010-es évek állami szintű gazdaságélénkítő tevékenységének gyümölcse az a 18 újonnan létesített telephely, mely ipari parkunk többszöri bővítése révén kialakított új részén, a Papírgyári út mentén épült fel. Mórahalmi vállalkozások, illetve a megye egyéb településeiről ide érkező vállalkozók európai uniós projektjeik révén nyertek támogatást elképzeléseik, vállalkozásélénkítő tevékenységük megvalósítására. E kis- és középvállalkozások, amelyek szolgáltató, építőipari, illetve termelő tevékenységet folytatnak, jelentik jelenleg az ipari park motorját. A kkv-k részére a továbbiakban is rendelkezésre állnak kisebb méretű ingatlanok.

- nemzetközi vállalkozások: Beltaste Kft, Pacapime Kft, LC Packaging TPI Kft

Ipari parkunk helyt ad számos nemzetközi érdekeltségű vállalkozásnak is. A 2000-es évek során a BENELUX államokból érkező befektetők látták meg a gazdasági lehetőséget ipari parkunkba való betelepülés révén. Az ipari parkunk legnagyobb munkaadója, a Beltaste Kft helyi alapanyagok felhasználásával és munkaerő alkalmazásával készít saslíkot, amit fagyasztott állapotban szállítanak nyugati exportra.

Foglalkoztatottak tekintetében a Pacapime Kft. követi őket, beruházási értékét tekintve viszont ez a legnagyobb vállalkozás az ipari parkban. A hengerelt papír alapanyagból hullámkartont, illetve abból csomagolóanyagot, dobozokat gyártó cég több ízbeli beruházás révén csaknem három hektár alapterületű üzemében lévő gépsorok készítik villámgyors működéssel a papír csomagolóanyagot. Mindkét vállalkozás a legmodernebb technikát és technológiát vonultatja fel. A külföldi befektetők sorában említést érdemel még az LC Packaging TPI Kft is, mely széles palettáját vonultatja fel és értékesíti a csomagolóanyagok fajtáinak.

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

- tudományos tevékenység

Ipari parkunkat választotta helyszínéül több tudományos kutatási tevékenységet végző vállalkozás is. Többek között a Seqomics Biotechnológia Kft és társvállalkozásai a mikrobiológia és annak orvosi alkalmazása terén jeleskednek; az Isovisit Projekt Kft szociális és társadalmi kutatásokat végez. Felsőoktatási intézménnyel, illetve kutatóintézettel és a parkon belüli vállalkozásokkal dolgoznak együtt.

- a Tudományos és Technológiai Park cím elnyerése – majd Technológiai névre módosulása

A Nemzetgazdasági Minisztérium 2015-ben a Homokhát Térségi Agrár-Ipari Park részére jogosultságot adott a Tudományos és Technológiai Park (TTP) cím viselésére.

A cím elnyerése egyrészt kötelezettség a fenntartó önkormányzat számára a meglévő innovációs szolgáltatások továbbfejlesztésére, a technológiatranszfer és kutatás-fejlesztés-innováció (K+F+I) tanácsadási szolgáltatás bevezetésére, másrészt óriási lehetőség a betelepült vagy betelepülni szándékozó vállalkozások számára, hiszen az innovációs források megszerzéséért induló versenyben előnyhöz jutnak.

A megalapozott szakmai fejlesztési terv mellett a cím elnyerését segítette, hogy az ipari parkban tevékenykedő vállalkozások közül 11 vállalkozás tagja valamilyen innovációs klaszternek, 7 vállalkozás folytat K+F tevékenységet, 12 vállalkozás folytat együttműködést felsőoktatási intézménnyel, illetve kutatóintézettel és a parkon belül is elkezdődött a K+F együttműködés, illetve a klaszteresedés folyamata.

A tudományos és technológiai park profilja az agrárium erős gazdasági jelenlétéből adódóan az élelmiszertermelés és -feldolgozás, környezet- és biotechnológia, valamint a kapcsolódó megújuló energia termelés és felhasználás területén folyó K+F+I tevékenység megvalósítása és támogatása lesz. A park kiemelten kezelni a helyben történő tudás- és technologiahasznosítást, valamint a betelepült vállalkozások kutatás-fejlesztési és innovációs forrásokhoz való hozzájutását.

A tudományos és technológiai parkhoz szükséges infrastruktúra megteremtésére és szolgáltatásfejlesztés megvalósítására az önkormányzat uniós források felhasználásával több projektet is megvalósított. A tudományos és technológiai park a jövőben együttműködést kíván kialakítani, illetve az innovációs szolgáltatások ellátásába be kívánja vonni az Szegedi Tudományegyetem Kutatás-Fejlesztési és Innovációs Igazgatóságát, valamint nyitottak vagyunk az együttműködésre a szegedi ELI projektekkel.

Az ipari parkok működését szabályozó jogszabály változását követően az önkormányzati címviselés ipari parkok csak a „technológiai” előnevet használhatják, így ipari parkunk neve is módosult: Homokhát Térségi Agrár-Ipari Technológiai Park.

- szakmai elismerés

Ipari parkunk tevékenységének elismerése képen 2016-ban az Ipari-, Tudományos-, Innovációs és Technológiai Parkok Egyesülettől (IPE) megkapta az „Ipari Parkok Versenyképességi Díj – Vezetés és tudatosság” kategóriájának díját.

- szakmai szervezeti tagságok

Ipari parkunk tagja több országos szakmai szervezetnek, melyekkel együttműködve segíthetjük a tevékenységünk előrehaladását, illetve a támogatási forrásokhoz való hozzájutást. A szervezetek az alábbiak:

- Ipari Parkok Egyesület (IPE),
- Vállalkozói Inkubátorok Szövetsége (VISZ),
- Magyar Tudományos-, Technológiai és Ipari Parkok Szövetsége (MAT TIP),

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

- Tudományos és Technológiai Parkok Szövetsége (TTP).

Szoros együttműködésben vagyunk a Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Karával, valamint a Csongrád-Csanád Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamarával, továbbá a Magyar-Szerb Kereskedelmi és Iparkamarával is.

- *inkubátor-tevékenység*

Ipari parkunkban több inkubátorház is működik. A Vállalkozók útja 10. szám alatt a Móra-Group Kft csarnokokat és irodákat ad bérbe. Igaz, nem az ipari park területén, de szorosan kapcsolódva a város gazdaságélénkítő tevékenységéhez, a Móraép Nonprofit Kft üzemelteti a Szegedi úti inkubátorcsarnokokat.

- *2017-2018-ban megvalósult ipari park fejlesztési TOP pályázati projekt*

Uniós pályázati konstrukció keretében Mórahalom Városi Önkormányzat sikeresen valósította meg „A Homokhát Térségi Agrár-Ipari Tudományos és Technológiai Park agrárlogisztikai fejlesztése a gazdaságélénkítés jegyében” című, TOP-1.1.1-15-CS1-2016-00001 azonosító számú projektet. A pályázatot 2016-ban adtuk be, 2017-ben értesítettek bennünket a támogatásról, írtuk alá a támogatási szerződést és kezdtük meg a megvalósítását.

Az ipari parkunk fejlesztését célzó megvalósított tevékenységek révén élénkül a helyi érdekű gazdaság, amelynek következtében várhatóan növekszik a vállalkozások termelékenysége, és a helyi költségvetési szervezetek által biztosított munkahelyek száma, csökkennek a területi különbségek a foglalkoztatásban, biztosítjuk a helyi munkaerő versenyképességét. Mindezt a vállalkozások, kiemelten a kis- és középvállalkozások működéséhez szükséges üzleti infrastruktúra- és szolgáltatások fejlesztésével, a közvetett eszközökkel segített helyi vállalkozások által teremtett és megtartott munkahelyekkel, és a támogatott fejlesztések iránti növekvő kereslet multiplikátor hatásai révén érjük el.

A projekt szakmai tartalma révén nő a mezőgazdasági beállítottságú kistérség vállalkozási számára elérhető új szolgáltatások száma, élénkül a mórahalmi ipari park agrárlogisztikai tevékenysége.

Az ipari parki szolgáltató központ létesítményét bővítettük két új szolgáltató csarnok építésével – ezen épületek berendezéseinek beszerzésére is sor került, valamint egy tároló szint is létesítettünk.

Utat és kerékpárutat építettünk a magánberuházások részére rendelkezésre álló ingatlanok megközelíthetőségének javítása érdekében, valamint a munkahelyek kerékpárral való jobb megközelíthetőségének érdekében.

Vezetékes infrastruktúra létesült az ipari park közműhiányos részein: ivóvíz-vezeték, szennyvíz-csatorna, csapadékvíz-elvezető csatorna, elektromos vezeték, informatikai optikai vezeték épült.

A pályázat összköltsége 360,1 millió Ft, támogatástartalma 99%-os, 343,8 millió Ft volt.

Beruházásaink révén fejlődő ipari parkunk otthont ad mind a helyi fejlődő kis- és középvállalkozások, mind pedig a településükön befektetésük részére megfelelő helyszínt talált nagyvállalkozások számára.

A címviselő önkormányzat projektjei révén folyamatos infrastruktúra fejlesztéseket hajt vége. Várunk és kedvezményes feltételekkel támogatunk minden olyan vállalkozást, amely településünkön kívánja megvalósítani gazdaságfejlesztő elképzelését. A továbbiakban is kiemelten kívánjuk kezelni a helyben történő tudás- és technológiahasznosítást, valamint a betelepült vállalkozások kutatás-fejlesztési és innovációs forrásokhoz való hozzájárását.

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

A népességmegtartáshoz nélkülözhetetlen infrastruktúra-fejlesztések a városban

Településünk infrastruktúrájának fejlesztését folyamatosan tervezzük és végezzük. Az elmúlt években végrehajtott fejlesztések az alábbiak voltak.

szennyvíz-csatorna rekonstrukció keretében idegenvíz-csökkentési projekt, valamint az utcák aszfaltburkolatának felújítása	Délibáb, Kapás, Kertész, Köztársaság, Munkás, Munkácsy Mihály utcák	KEHOP-2.1.11-21-2021-00004 nettó 292.562.599 Ft kölségvetéssel (70%-os támogatás)
szennyvíz-csatorna rekonstrukció valamint az utcák aszfaltburkolatának felújítása	Béke u, Bástyá sor, Rózsa u, Bartók Béla u.	VÁRA - KIEFO/27119/2019 bruttó 145.747.609 Ft kölségvetéssel (70%-os támogatás)
Kissori úti kerékpárút építése	új kerékpárút a Kissori út mentén egészen Ásotthalom- Kissor tanyaközpontig, a belterületi szakasz felújítása	TOP-3.1.1-15-CS2-2019- 00002 bruttó 513.480.140 Ft kölségvetéssel (100%-os támogatás)
csapadék-csatorna rekonstrukció 6 utcában	Kölcsey, Szövetkezeti, Kodály, Széchenyi, Remény, Egyenlőség utcák	Mórahalmi 2021-es csapadékvíz elvezetési projekt TOP-2.1.3-16-CS1-2021- 00032 574.409.218 Ft bruttó kölségvetéssel (100%-os támogatás)
a "Bástyá sori főgyűjtő csatorna II." övezetébe tartozó utcák új csatornaépítése	Dankó, Kapás, Arató, Munkás, Petőfi utcák és a Nyár utca egy szakasza	
Szegedi úton csatorna átépítése, részben zárttá tétele és átemelő műtárgy építése		
Kissori úti lakónegyed (Alsóváros) utcáiban új csatornaépítése	Masa, Babarcsi, Volford, Tanács utcák és a Kissori út egy szakasza	
záportárolzó és leürítő csatornájának építése, átereszek bővítése a belsőégi csatornán		

Előkészítés alatt lévő infrastruktúra-fejlesztések

- a Bercsényi lakónegyed útépítése
- a Kissori úti lakónegyed (Alsóváros) út- és járdaépítése
- a Szent Erzsébet Gyógyfürdő energetikai korszerűsítése

Tervezés alatt lévő vagy kész tervanyaggal rendelkező infrastruktúra-fejlesztések

- a Bercsényi lakónegyed új utcáinak (Balassi u) víziközmű-tervezése
- a volt tsz-udvar barnamező rehabilitációja és víziközmű-tervezése
- a Mikes Kelemen köz csapadékvíz-elvezető csatornája
- az István király úton lévő zárt csapadékvíz-elvezető csatorna kapacitásbővítése

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Város Önkormányzata Képviselő-testülete részére

A Magyar Bankholding Nyrt által készített felmérésben, melyben az ország egyes járásait vizsgálták (az általuk meghatározott) „élhetőség” fogalma szerint, a Mórahalmi járás az összesített előkelő 6. helyezett lett.

Az „élhetőségi” helyezés egy olyan indexszámok összesítése révén számolt pontszám, mellyel az adott járás oktatási helyzetét, egészségügyi ellátását, kulturális lehetőségeit, a bűnözés kiterjedtségét, a vásárlási lehetőségeket, a munkaerőpiac felvelőképességét, a lakhatás megfizethetőségét méri.

A Mórahalmi járás jó helyezést ér el a bűnözés-mentességben, közepes index-értéket kapott az oktatás, az egészségügy és a lakhatás megfizethetősége kategóriában. A munkaerő piaci index 23,5 lett az adható maximális 100 pontból. Alacsony értéket szerzett a kulturális élet és a vásárlási lehetőségek kategóriában.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselőtestületet ezen előterjesztés megvitatására és az alábbi határozati javaslat elfogadására.

H a t á r o z a t - i j a v a s l a t

1./ Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a „*Tájékoztatás a mórahalmi népesség megtartása érdekében tett intézkedésekről és gazdaságfejlesztési, gazdasági potenciál növelési fejlesztések eredményeiről*” tárgyú előterjesztést, melyet elfogad.

Felelős: Nógrádi Zoltán polgármester

Határidő: folyamatos

Erről értesítést kap:

1. Nógrádi Zoltán polgármester

2. Irattár